

(ลงชื่อ) กัณฑ์พงษ์ ประยูรศักดิ์ (นายกัณฑ์พงษ์ ประยูรศักดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กฤษณ์หิรัญ เลิศอุทธรณ์ภักดี (นายกฤษณ์หิรัญ เลิศอุทธรณ์ภักดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) คุณากร มั่นนทีรีย (นายคุณากร มั่นนทีรีย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) กรุณพล เทียนสุวรรณ (นายกรุณพล เทียนสุวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปรีติ เจริญศิลป์ (นายปรีติ เจริญศิลป์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) รัชนก สุขประเสริฐ (นางสาวรัชนก สุขประเสริฐ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม (นายรังสิมันต์ โรม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) จิรัฎฐ์ ทองสุวรรณ (นายจิรัฎฐ์ ทองสุวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ศิริโรจน์ ธนิกกุล (นายศิริโรจน์ ธนิกกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรายุทธ ทองสุข (นายวรายุทธ ทองสุข) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ปรัชญาวรรณ ไชยสีบ (นางสาวปรัชญาวรรณ ไชยสีบ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์ (นางปัญญารัตน์ นันทภูษิตานนท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) คริชฐ์ ปานเนียม (นายคริชฐ์ ปานเนียม) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เขียว จำปาทอง (นายเขียว จำปาทอง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วุฒินันท์ บุญชู (นายวุฒินันท์ บุญชู) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศิริกัญญา ตันสกุล (นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เขตวัน เตือประโคน (นายเขตวัน เตือประโคน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ญาณธิดา บัวเฟื่อน (นางสาวญาณธิดา บัวเฟื่อน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ภูริวรรธก์ ใจสำราญ (นายภูริวรรธก์ ใจสำราญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุภณัฐ มินชัยนันท์ (นายศุภณัฐ มินชัยนันท์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ฐิติกันต์ ฐิติพฤตกุล (นายฐิติกันต์ ฐิติพฤตกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สหสวัตต์ คุ่มคง (นายสหสวัตต์ คุ่มคง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ธีญธร ธนินวัฒน์ (นายธีญธร ธนินวัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ฌกร ชารีพันธ์ (นายฌกร ชารีพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	

(ลงชื่อ) อธิพล ชลธราศิริ (นายอธิพล ชลธราศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) เท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) การณิก จันทดา (นางสาวการณิก จันทดา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) อนุสรณ์ แก้ววิเชียร (นายอนุสรณ์ แก้ววิเชียร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ชุตินพงศ์ พิภพภิญโญ (นายชุตินพงศ์ พิภพภิญโญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) วรภพ วิริยะโรจน์ (นายวรภพ วิริยะโรจน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วิโรจน์ ลักขณาอดิศร (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชุตินมา คชพันธ์ (นางสาวชุตินมา คชพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วีรยุทธ รักเที่ยง (นายวีรยุทธ รักเที่ยง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สาธิต ทวีผล (นายสาธิต ทวีผล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สว่างจิตต์ เลาะห์โรจนพันธ์ (นางสว่างจิตต์ เลาะห์โรจนพันธ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) สิริลภัส กองตระการ (นางสาวสิริลภัส กองตระการ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) ธิษะณา ชุณหะวัณ (นางสาวธิษะณา ชุณหะวัณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) คำพอง เทพาคำ (นายคำพอง เทพาคำ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สิริิน สงวนสิน (นายสิริิน สงวนสิน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ณิชฐา บุญไชยอินสวัสดิ์ (นายณิชฐา บุญไชยอินสวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) สรพัช ศรีปราษณ์ (นายสรพัช ศรีปราษณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ศุทธสิทธิ์ พจน์รัฐศักดิ์ (นายศุทธสิทธิ์ พจน์รัฐศักดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) วีรภัทร คันธะ (นายวีรภัทร คันธะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ณิชฐพงศ์ เปรมพูลสวัสดิ์ (นายณิชฐพงศ์ เปรมพูลสวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) เล่าพิง บัณฑิตเทอดสกุล (นายเล่าพิง บัณฑิตเทอดสกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) ชริน วงศ์พันธ์เที่ยง (นายชริน วงศ์พันธ์เที่ยง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ) กมนทรศน์ กิตติสุนทรสกุล (นางสาวกมนทรศน์ กิตติสุนทรสกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ) พิมพ์กาญจน์ กิรติวิราภรณ์ (นางสาวพิมพ์กาญจน์ กิรติวิราภรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ปิยชาติ รุจิพรวศิน ผู้เสนอ (นายปิยชาติ รุจิพรวศิน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ณัฐพงษ์ พิพัฒน์ไชยศิริ ผู้เสนอ (นายณัฐพงษ์ พิพัฒน์ไชยศิริ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ชลธิชา แจ้จเร้ว ผู้เสนอ (นางสาวชลธิชา แจ้จเร้ว) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) พนิดา มงคลสวัสดิ์ ผู้เสนอ (นางสาวพนิดา มงคลสวัสดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ศุภโชค ไชยสัจ ผู้เสนอ (นายศุภโชค ไชยสัจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรี สมชาติ เตชถาวรเจริญ ผู้เสนอ (สมชาติ เตชถาวรเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) รอมฎอน ปันจอร์ ผู้เสนอ (นายรอมฎอน ปันจอร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ศุภกรณ์ กิตยาธิคุณ ผู้เสนอ (นายศุภกรณ์ กิตยาธิคุณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ณรงค์เดช อุฬารกุล ผู้เสนอ (นายณรงค์เดช อุฬารกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ สถาวรวิจิตร ผู้เสนอ (นายชัยวัฒน์ สถาวรวิจิตร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) วิทวัสสิทธิ์ ปันสวนปลูก ผู้เสนอ (นายวิทวัสสิทธิ์ ปันสวนปลูก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) พิชัย แจ้จรรยาวงศ์ ผู้เสนอ (นายพิชัย แจ้จรรยาวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ตริยวรรธน์ อิมใจ ผู้เสนอ (นายตริยวรรธน์ อิมใจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) พุธิตา ชัยอนันต์ ผู้เสนอ (นางสาวพุทธิตา ชัยอนันต์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) พงศธร ศรีเพชรนรินทร์ ผู้เสนอ (นายพงศธร ศรีเพชรนรินทร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) กิตติภณ ปานพรหมมาศ ผู้เสนอ (นายกิตติภณ ปานพรหมมาศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) เฉลิมพงศ์ แสงดี ผู้เสนอ (นายเฉลิมพงศ์ แสงดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) สกกล สุนทรวานิชย์กิจ ผู้เสนอ (นายสกกล สุนทรวานิชย์กิจ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) วีรนนท์ ฮวดศรี ผู้เสนอ (นายวีรนนท์ ฮวดศรี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล ผู้เสนอ (นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ขวาล พลเมืองดี ผู้เสนอ (นายขวาล พลเมืองดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) สุรพันธ์ ไวยากรณ์ ผู้เสนอ (นายสุรพันธ์ ไวยากรณ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ ไส้ตรูไกล ผู้เสนอ (นายอภิสิทธิ์ ไส้ตรูไกล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) เจษฎา ดนตรีเสนาะ ผู้เสนอ (นายเจษฎา ดนตรีเสนาะ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ) ชิชณพงค์ ตั้งเมธากุล ผู้เสนอ (นายชิชณพงค์ ตั้งเมธากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ศนิवार บัวบาน ผู้เสนอ (นางสาวศนิवार บัวบาน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ผู้เสนอ (นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ณ์ัฐพล โตวิจักขณ์ชัยกุล ผู้เสนอ (นายณ์ัฐพล โตวิจักขณ์ชัยกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) พงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ ผู้เสนอ (นายพงศ์พันธ์ ยอดเมืองเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) สิทธิพล วิบูลย์ธนากุล ผู้เสนอ (นายสิทธิพล วิบูลย์ธนากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ธีรจชัย พันธุมาศ ผู้เสนอ (นายธีรจชัย พันธุมาศ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ปิยรัฐ จงเทพ ผู้เสนอ (นายปิยรัฐ จงเทพ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ขยพล สท่อนดี ผู้เสนอ (นายขยพล สท่อนดี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) จุลพงศ์ อยู่เกษ ผู้เสนอ (นายจุลพงศ์ อยู่เกษ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ภัสริน รามวงศ์ ผู้เสนอ (นางสาวภัสริน รามวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ผู้เสนอ (นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) สรวีย์ ศุภปณิตา ผู้เสนอ (นายสรวีย์ ศุภปณิตา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) พูนศักดิ์ จันทร์จำปี ผู้เสนอ (นายพูนศักดิ์ จันทร์จำปี) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ทิพา ปวีณาเสถียร ผู้เสนอ (นางทิพา ปวีณาเสถียร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ยอดชาย พึ่งพร ผู้เสนอ (นายยอดชาย พึ่งพร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ศักดินัย นุ่มหนู ผู้เสนอ (นายศักดินัย นุ่มหนู) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) ปารมี ไวจงเจริญ ผู้เสนอ (นายปารมี ไวจงเจริญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรีหญิง อรพรรณ จันทาเรือง ผู้เสนอ (อรพรรณ จันทาเรือง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) อานุกาพ ลิขิตอำนวยการชัย ผู้เสนอ (นายอานุกาพ ลิขิตอำนวยการชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ ผู้เสนอ (นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) รักชนก ศรีนอก ผู้เสนอ (นางสาวรักชนก ศรีนอก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ลงชื่อ) ทวิวงศ์ โตทวิวงศ์ ผู้เสนอ (นายทวิวงศ์ โตทวิวงศ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	(ลงชื่อ) จรยุทธ จตุรพรประสิทธิ์ ผู้เสนอ (นายจรยุทธ จตุรพรประสิทธิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

(ลงชื่อ)	ภคมน หนูนอนันต์	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	ชลธานี เชื้อน้อย	ผู้เสนอ
	(นางสาวภคมน หนูนอนันต์)			(นายชลธานี เชื้อน้อย)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	
(ลงชื่อ)	ณัฐวุฒิ บัวประทุม	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	นิตยา มีศรี	ผู้เสนอ
	(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)			(นางสาวนิตยา มีศรี)	
	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน			สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน	
	(ลงชื่อ)	รภััสสรณ์ นิชะโมสถ		ผู้เสนอ	
		(นางสาวรภััสสรณ์ นิชะโมสถ)			
		สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน			

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทิชัย จันทรพิชญ์)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

นางมาตี แววจันทร์พิมพ์
นางสาววรรตน์ดา ไชยตะมาตย์/ทาน
นางสาวทิพย์มณี หนูเอียด/ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

ด้วยมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแม้ในกรณีที่เป็นฉันทามติในวงกว้างของประชาชนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

(๕) การพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียงในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่ในกรณีที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนเป็นผู้เสนอ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อกันได้แสดงความคิดเห็นด้วย

(๕) เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนน โดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

(๗) เมื่อมีการลงมติเห็นชอบตาม (๖) แล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน แล้วจึงนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ก่อนดำเนินการตาม (๗) ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป

(๙) ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตาม (๗) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี มีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญตาม (๗) ขัดต่อมาตรา ๒๕๕ หรือมีลักษณะตาม (๘) และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยมิได้”

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ต่อรัฐสภา และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ตามข้อ ๑๑๔ ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ด้วยมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแม้ในกรณีที่เป็นฉันทามติในวงกว้างของประชาชนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

๒. สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและให้ใช้ความใหม่แทน (ร่างมาตรา ๓) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑.๑) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องมาจากคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๑.๒) ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภาและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๑.๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

(๑.๔) การพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียงในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่ในกรณีที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนเป็นผู้เสนอ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อกันได้แสดงความคิดเห็นด้วย

(๑.๕) เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

(๑.๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนน โดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

(๑.๗) เมื่อมีการลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน แล้วจึงนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และให้นำความในมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑.๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ก่อนดำเนินการนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ดำเนินการนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าฯ ต่อไป

(๑.๙) ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้สิทธิแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาหรือของทั้งสองสภารวมกัน แล้วแต่กรณี เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นขัดต่อมาตรา ๒๕๕ หรือเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ มิได้